

نظام آموزشی جوامع روستایی و نقش آن بر توانمندسازی آن‌ها در راستای حفاظت از منابع طبیعی

نقیسه امامی^۱، محمدرضا شهرکی^۲ و یازمرد کوسه غراوی^۲

۱- کارشناس اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان گلستان، ایران (emaminafiseh@gmail.com)

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد توسعه روستایی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان و کارشناس اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان گلستان، ایران

۲- رئیس اداره آموزش و ترویج، اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان گلستان، ایران

چکیده

روند تخریب منابع طبیعی در سال‌های اخیر، آسیب‌پذیری جوامع روستایی را دوچندان نموده است که به نوبه خود موجب افزایش فشار بیش‌تر بر منابع طبیعی می‌شود. از این رو، یکی از استراتژی‌های اصلی و مهمی که سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور، جلب مشارکت و توانمندسازی جوامع محلی در روستاها جهت کاهش وابستگی آن‌ها به منابع طبیعی است. بنابراین، توانمندسازی جوامع محلی اصلی اساسی در سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت دولتمردان در مدیریت حفاظتی منابع طبیعی است. حال با توجه به ارتباط معنی‌دار بین توانمندی جوامع محلی با آموزش‌های هدفمند مهارتی و کاربردی، ضرورت توجه بیش‌تر از پیش به آموزش‌های روستایی که بتوانند نیروهای بالقوه را در مناطق روستایی شناسایی و کارآمد نماید، از ضروریات است. اهمیت دادن به آموزش‌های کاربردی و مهارتی جوامع محلی و همچنین توانمندی آن‌ها از جمله برگ خریدهایی است که سازمان ذی‌ربط در کلیه پروژه‌های ملی و بین‌المللی خود به آن توجه نموده و فضای جدیدی را در زمینه مشارکت فعال روستاییان و آموزش‌های لازم از طریق حضور تسهیلگران و سرمایه‌گذاری مناسب به وجود آورده است. بنابراین ادامه مسیر آموزش و توانمندی در مناطق روستایی باید باظرافت خاصی بتواند روستاییان را نسبت به مسائل مدیریتی حفاظت از منابع طبیعی و همچنین توسعه روستایی حساس و آن‌ها را در زمینه‌های ایجاد اشتغال، درآمد و غیره در مناطق روستایی‌شان آگاه نموده و در غیر این صورت سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری را از رسیدن به اهداف غایی آموزشی خود منحرف می‌کند.

واژه‌های کلیدی: منابع طبیعی، حفاظت، جوامع محلی، آموزش، توانمندی